

Septembris - juristes, žurnālistes, rakstnieces un kultūrvēsturnieces **Melānijas Vanagas** atceres mēnesis.

Tematiskajā izstādē **“Caur zvaigznēm skatoties”** - piedāvājam šīs personības rakstīto vārdu, ja vien vēlaties sadzirdēt, saudzēt un saprast. Šī sieviete ieguldījusi lielu darbu, lai lasītājiem būtu pieejamas viņas Sibīrijai veltītās atmiņas septiņās grāmatās. Par viņas pieredzēto uzņemta filma „Melānijas hronika”. Vanagas darbos varam izsekot vairākām dzimtām vienlaikus, kā arī ielūkoties Latvijas pēckara vēstures lappusēs. Vai šis karš patiešām bija beidzies, to caur filozofiskiem atzinumiem un bagātu valodu var lasīt visās šīs rakstnieces grāmatās. Autores personība ir stipra. Kur slēpjas tās noslēpums,

to uzzināsiet, pārlapojot viņas grāmatas. Melānijai Vanagai (1905 -1997) savulaik piešķirts Triju Zvaigžņu ordenis un vairākas prēmijas.

MELĀNIJA VANAGA

Izstādē izmantotie avoti

1. Vanaga, Melānija, 1905-1997. Dvēseļu pulcēšana : Tēvacilts / Melānija Vanaga ; aut. pēcv. - Rīga : Karogs, 1993. - 463 lpp. : fotoil.
ISBN 9984505057.
Latviešu literatūra. Biogrāfiskā proza, latviešu. 20 gadsimta Latvijas vēsture. Politiskā vajāšana. Deportācijas - Latvija.
2. Vanaga, Melānija, 1905-1997. Dvēseļu pulcēšana / Melānija Vanaga ; aut. pēcv. - Rīga : Karogs, 1995. - 439 lpp. : fotoil.
[2.grām.]. Mātescilts.
ISBN 9984505170.
Latviešu literatūra. Dokumentālā proza. Vēsturiskā proza, latviešu. 1905. gada revolūcija, Latvija.
3. Vanaga, Melānija, 1905-1997. Dvēseļu pulcēšana / Melānija Vanaga. - Rīga : Karogs, 1995. - 397 lpp. : il., ģīm., faks.
3.[grām.]. Baiļu birgā.
ISBN 998450526X.
Latviešu literatūra. Dokumentālā proza. Vēsturiskā proza, latviešu. 20 gadsimta Latvijas vēsture.
4. Vanaga, Melānija, 1905-1997. Dvēseļu pulcēšana / Melānija Vanaga. - [Rīga] : [Karogs], [1996]. - 383 lpp. : il.
[4.grām.]. Dziesmu vara.
Grām. ir veltījums studentu korim "Dziesmu vara", tā diriģentam Ādolfam Ābelem un jaunībai, arī Latvijas valsts jaunībai.
ISBN 9984505324.
Latviešu literatūra. Dokumentālā proza. Vēsturiskā proza, latviešu.
5. Vanaga, Melānija, 1905-1997. Dvēseļu pulcēšana : kultūrvēsturiska epopeja / Melānija Vanaga. - Rīga : Karogs, 1997. - 367 lpp. : il., ģīm.
[5.grām.]. Iedzīvoju pasakā.
ISBN 9984505480.

Latviešu literatūra. Dokumentālā proza. Vēsturiskā proza, latviešu. 20 gadsimta Latvijas vēsture.

6. Vanaga, Melānija, 1905-1997. Dvēseļu pulcēšana : kultūrvēsturiska epopeja / Melānija Vanaga ; red. Vija Jugāne. - Rīga : Karogs, 1998. - 334 lpp. : il., ģīm., faks. [6.grām.]. Saules gadi un dzisums. Grāmatu virknes "Dvēseļu pulcēšana" sestajā grām. ir atspoguļoti 1934.-1941.gada notikumi valsts un M.Vanagas (1905-1997) personiskajā liktenī. ISBN 9984505456. Latviešu literatūra. Dokumentālā proza. Vēsturiskā proza, latviešu. 20 gadsimta Latvijas vēsture.
7. Vanaga, Melānija. Veļupes krastā / Melānija Vanaga. - Rīga : Jumava, 2013. - 534, [2]lpp. - Grāmata „Veļupes krastā” ir viens no retajiem mammas stāstiem. M.Vanaga stāsta par vienu no 1941. gada izsūtījuma vietām, atkārtoti izdzīvodama domās Sibīrijas gadus - laiku no izsūtīšanas brīža līdz pat mājupceļam 1957. gadā. Un vienlaikus tas ir dziļi personīgs vēstījums par pašas pārdzīvojumiem un dēlu Alni. Viņa prot stāstīt tā, ka šķiet – lasītājs dzīvo kopā ar viņu tur, 5000 kilometru tālajā Tjuhtjetā. Skarba, patiesa realitātes aina saistīta ar dziļu dvēseles pārdzīvojumu atspoguļojumu. ISBN 9789934113161. Latviešu literatūra. Autobiogrāfija.

8. Vanaga, Melānija. No mirkļu un mūžu grāmatas „Ciešanu bezdibenis” / Melānija Vanaga // Via dolorosa : staļinisma upuru liecības / sakārt. A.Līce. - Rīga : Liesma, 1990. - 601, [3] lpp. : il. ISBN 541000695X. Latvijas vēsture. Biogrāfiskā proza, latviešu. 20 gadsimta Latvijas vēsture. Politiskā vajāšana. Deportācijas - Latvija. 351.-371.lpp.

9. Auzāne, Ilze Galvenais, lai ir sniegs! : [par spēlfilmu "Melānijas hronika" (rež. Viesturs Kairišs) pēc rakstnieces, žurnālistes Melānijas Vanagas (1905-1997) autobiogrāfijas "Veļupes krastā" motīviem] / Ilze Auzāne ; tekstā stāsta SIA "Mistrus Media" vadītājs Gints Grūbe, prod. Inese Broka-Grūbe. Diena, Nr.247 (2014, 30.dec.), 16.lpp. ISSN 1407-1290.
10. Kairišs, Viesturs, 1971- Šī cīņa nekad nebeigsies : [par darbu pie spēlfilmas "Melānijas hronika" par žurnālisti, rakstnieci, kultūrvēsturnieci un juristi Melāniju Vanagu (1905-1997), Ukrainas un Krievijas konfliktu, politisko situāciju Latvijā : saruna ar kino un teātra rež.] / Viesturs Kairišs ; pierakst. Kaspars Odiņš. Diena Piel. "SestDiena", ISSN 1407-1312, Nr.195 (2014, 10.okt.), [12.]-15., [17.]lpp. : ģīm. ISSN 1407-1290.
11. Nagle, Gunita Veļupes krasta bērni : [par virtuālās ekspozīcijas "Esipats.lv" par 1941.g. 14.jūn. uz Sibīriju deportēto bērnu stāstiem izveidotāju Elīnu Kalniņu] / Gunita Nagle ; tekstā stāsta E.Kalniņa. Ir, Nr.23 (2015, 11./17.jūn.), 46.-49.lpp. : ģīm. ISSN 1691-6166.
12. Timoteo, Sabīne "Mēs neesam tikai mēs paši" : [par darbu pie filmas "Melānijas hronikas" (rež. Viesturs Kairišs) pēc rakstnieces Melānijas Vanagas (1905-1997) autobiogrāfiskā romāna "Veļupes

krastā" motīviem : saruna ar galvenās lomas atveidotāju, šveiciešu aktrisi, 1.Rīgas starptautiskā kinofestivāla dalībnieci] / Sabine Timoteo : pierakst. Linda Kusiņa. Latvijas Avīze Piel. "Kultūrzīmes", ISSN 2255-9078 ; Nr.42, Nr.230 (2014, 2.dec.), 3.lpp. : ģīm. ISSN 1691-1229.

13. Triju Zvaigžņu ordenis : rožainās idejas : [par M. Vanagai piešķirto ordeni] / Lapsa, Lato // Mūsu vēsture 1985-2005 I / Lato Lapsa, Sandris Metuzāls, Kristīne Jančevska. – [Rīga] : Atēna, 2007. – ISBN 9984-34-297-9
88.lpp.
14. Vanaga, Melānija // Latvijas enciklopēdija : 5 sēj. / galv. red. Sigita Hirša ; galv. red. vietn. Jānis Kavacs ; zin. red. Muntis Auns, Sigita Hirša, Jānis Kavacs, Iveta Kondrāte, Laima Kursiša, Margarita Perveņecka, Kārlis Vērdirņš ; red. Ināra Kavace, Valerijana Liepa, Gints Zelmenis ; lit. red. Lauma Asare ; priekšv. sarakst. Valērijs Belokoņs ; kartogr. Māris Grīnvalds ; Rūtas Kazākas, Ilzes Neilandes il. ; Harija Branta vāka dizains ; fotogr. Aivars Āķis, Jānis Banders, Māris Bartulāns, Andrejs Bogomja, Māra Brašmane, Jāzeps Danovskis, Jānis Deinats, Aivars Drāznieks, Marika Eglīte, Ilgvars Gradovskis, Didzis Grodzs, Ilmārs Hiršs, Gunārs Janaitis, Gvido Kajons, Ieva Kavace, Andis Kiršteins, Vilnis Klintonsons, Ilmārs Knaģis, Dzintra Krugale, Juris Krūmiņš, Māris Locs, Maks Metjūzs, Zigurds Mežavilks, Edmunds Mickus, Uldis Ofkants, Mārīte Purmale, Vadīms Straume, Igors Tastevens, Aigars Truhins, Zigmunds Zalmanis, Aleksandrs Zobens, Oskars Zvejs. - Rīga : Valērija Belokoņa izdevniecība, 2009. - 1009 lpp. : il., ģīm., faks., tab., kartes. - Latvijas Teātra darbinieku savienības biedri (2009. 1. IV): 991.-995. lpp. - Latvijas enciklopēdijā apkopota informācija par Latvijas dabu, tās iedzīvotājiem, vēsturi, ekonomiku, zinātņi, kultūru, reliģiju, sportu. Oriģinālrakstus šim izdevumam gatavojuši dažādu nozaru speciālisti. Pavisam 5. sēj. ir 5027 raksti, no tiem 1636 biogrāfijas.
5. sēj. Rojas-Žvīgu.
ISBN 998494820X. . - ISBN 9789934806803.
Enciklopēdijas un vārdnīcas.
Latvija - Enciklopēdijas.

674.-675.lpp.
- *****
15. Feldmane, Sarmīte. Zemnīca, kādā dzīvoja arī Melānija Vanaga : [par Melānijas Vanagas muzeju un zemnīcas izveidi] / Sarmīte Feldmane // Druva. – (2010, 7.aug.) [Elektroniskais resurss]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – [Rīga], Lursoft, Lursoft IT, 1997 - 2015. – Pieejas veids: tīmeklis [WWW.URL: http://news.lv/Druva/2010/09/07/zemnica-kada-dzivoja-ari-melanija-vanaga](http://news.lv/Druva/2010/09/07/zemnica-kada-dzivoja-ari-melanija-vanaga) Resurss aprakstīts 2015.gada 15.augustā
16. Melānija Vanaga // Latvijas ļaudis : virtuālā enciklopēdija [Elektroniskais resurss]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Nos.no tīmekļa lappuses. – [Amata] : Liis, 2001. – Pieejas veids: tīmeklis [WWW.URL: http://latvijasludis.lv/users/vanaga_melanija](http://latvijasludis.lv/users/vanaga_melanija) Resurss aprakstīts 2015.gada 1.septembī
17. Vanaga, Melānija : rakstniece [Elektroniskais resurss]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Nos. no tīmekļa lappuses. – [Rīga] : Tilde, 2015. – Pieejas veids: tīmeklis [WWW.URL: http://letonika.lv/groups/default.aspx?r=3&q=vanaga,Mel%C5%81nija&id=967234&&g=1](http://letonika.lv/groups/default.aspx?r=3&q=vanaga,Mel%C5%81nija&id=967234&&g=1) Resurss aprakstīts 2015.gada augustā